

Motion till riksdagen 2011/12: MJ204

av **Jens Holm m.fl. (V)**

EU:s fiskeavtal

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att EU:s fiskepartnerskapsavtal med tredjelandska omvandlas till utvecklingsprojekt för hållbart fiske.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte godkänna avtal där det inte gjorts socioekonomiska utvärderingar.

Motivering

En stor del av EU-flottans fiskefångster kommer från fiske i andra länders vatten, det vill säga vatten utanför EU. Europeiska fiskeflottor kan med stöd av så kallade fiskepartnerskapsavtal fiska i andra länders fiskezoner. Avtalen innebär att avtalsländerna överför fiskemöjligheter till EU mot ekonomisk ersättning. För närvarande är det drygt 700 europeiska fartyg som, med stöd i avtalen, bedriver fiske i andra länders fiskevatten. Den största delen av avtalen har slutits med utvecklingsländer. Kostnaderna för fiskepartnerskapsavtalen uppgår till cirka 1,6 miljarder kronor årligen och motsvarar ungefär en femtedel av hela EU:s fiskeribudget.

Dessvärre har många av avtalsländerna fiskebestånd som redan är överfiskade och utrymmet för utländska fartyg är således minimalt. Avtalsländerna är många gånger beroende av det småskaliga kustfisket som skapar sysselsättning och livsuppehälle för många av världens fattiga. Denna försörjningsmöjlighet riskerar att slås ut då EU:s fiskeflotta fiskar på redan hårt ansatta bestånd. I till exempel Västafrika tyder mycket på att det kustnära fisket helt slagits ut, till stor del som följd av EU:s fiske.

Trots att EU:s ersättning från avtalen är en viktig del i avtalsländernas ekonomi skulle det ändå vara mer lönsamt för avtalsländerna att själva sälja och processa råvaran än att låta europeiska fiskare göra det. Med lokal föräd-

Fel! Okänt namn på

ling kommer uppbyggandet av förädlingsindustri och lokala arbetstillfällen. Partnerskapsländerna får endast en mindre del i ersättning för det egentliga värdet av den landade fisken. Enligt den socio- ekonomiska analysen om avtalet med Kap Verde, gjord på uppdrag av EU-kommissionen, kunde landet ta emot 545 700 euro/år i ersättning, men fångstvärdet på fisken var 4 404 109 euro, det vill säga drygt åtta gånger högre. Lite förenklat kan man alltså säga att för varje euro landet tog emot fick EU åtta tillbaka.

Vänsterpartiet anser därför att EU:s fiskeavtal med tredjeländ ska omvandlas till utvecklingsprojekt inom hållbart fiske. EU bör hjälpa de länder där avtal idag finns och stärka deras fiskeförvaltning istället för att stjälpa den. Detta ska ske genom både ekonomiskt stöd, ny teknik och kunskapsöverföring. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

År 2004 gav EU:s ministerråd riktlinjer för hur fiskeavtalen skulle se ut. Det blev tydligare att fisket skulle vara långsiktigt hållbart och bedrivas på överskottet av avtalsländernas marina resurser. Socioekonomiska utvärderingar skulle göras både före och efter tecknande av avtal och protokoll. Det är därför mycket anmärkningsvärt att dessa utvärderingar är mycket svåra att ta del av för såväl allmänhet som beslutsfattare. Ofta har de varit hemligstämplade och inte ens behöriga politiker har kunnat ta del av utvärderingarna inför tecknande av nya avtal. Medlemsländernas regeringar har således fattat beslut om långtgående fiskeavtal utan att veta vilka sociala och ekonomiska konsekvenser de får för avtalsländerna. Så länge som fiskepartnersavtalen finns kvar måste ett minimikrav från den svenska regeringen vara att en socioekonomisk analys alltid måste tas fram i god tid innan nytt mandat ges till EU-kommissionen om nya förhandlingar. Utvärderingen måste alltid göras tillgänglig för regering och riksdag. Om så inte är fallet ska regeringen motsätta sig tecknande av nytt avtal med hänvisning till detta. Vad som ovan anförs om socioekonomiska utvärderingar bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 19 september 2011

Jens Holm (V)

Torbjörn Björlund (V)

Hans Linde (V)

Jonas Sjöstedt (V)

Siv Holma (V)

Kent Persson (V)